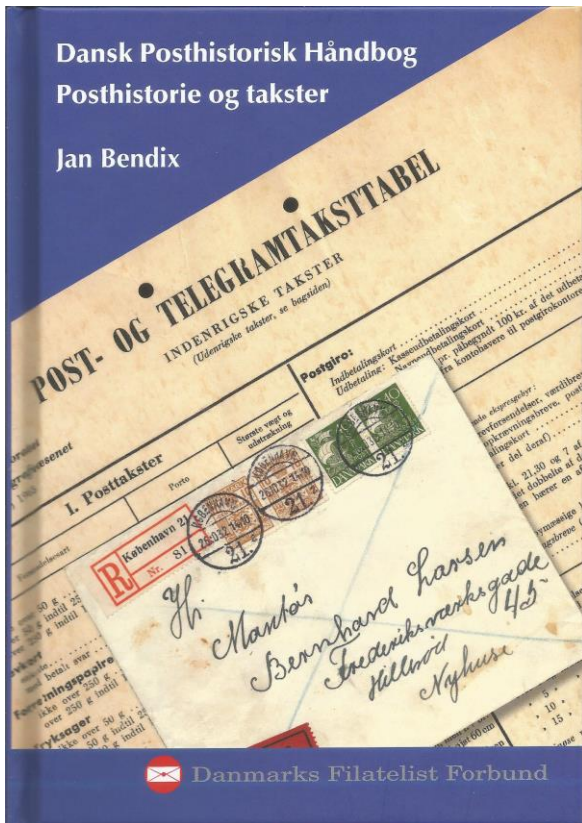

Titel: Dansk Posthistorisk Håndbog Del 1 = Posthistorie og takster. Dansk Posthistorisk Håndbog Del 2 = Poststempler.

In samenwerking met de Deense filatelistische bond is de bekende verzamelaar en uitgever (van onder andere het bekende blad SKILLING) Jan Bendix begonnen aan een reeks filatelistische handboeken. Zoals Jan zelf schrijft in zijn voorwoord is het vreemd dat er in Denemarken niet eerder een set posthistorische handboeken verschenen. Het "Posthistorisk Selskab" bestaat al bijna 50 jaar en tot op heden is het er nooit van gekomen.

In dit **eerste deel** behandelt Jan, in beknopte vorm, vele onderwerpen die de verzamelaar die geïnteresseerd is in de Deense postgeschiedenis tegenkomt. Daar waar nodig (en mogelijk) vinden we tariefoverzichten van postverzendingen of toeslagen voor toegevoegde of extra postale diensten. Uiteraard voor de bekende diensten zoals aangetekend en expresse verzendingen maar ook voor minder bekende diensten en toeslagen zoals voor treinbrieven, monster zonder waarde verzendingen, leges voor girobetalingen en niet postale handelingen en Internationale Antwoord Coupons etc. Verder vinden we uitleg over vele tientallen onderwerpen zoals; kinderpost, post uit vluchtelingen kampen en de gebruikte stempel, gecensureerde post, veldpost, handgeschreven plaatsnamen op brieven en zegels, zondagspost en de diverse gebruikte etiketten, stadspost, de diverse attesten en nog veel meer. De behandelde diensten en tarieven gelden alleen voor post binnen het Deense postgebied. Internationale tarieven en -verzendingen zijn niet inbegrepen in deze editie.

Dat zou zo veel ruimte innemen dat de omvang van het boek verdubbeld zou zijn. Buiten dat hebben we al een uitstekend overzicht van Deense brieven verzonden naar het buitenland. Het is de catalogus van Karsten Jensen, die van internet kan worden gedownload.

Søndagsbreve

Omdeling af breve om søndagen var almindeligt indtil 25. april 1921. I København var der to søndagsomdelinger indtil 1889.

Fra 21. april 1921 indførte man lukkedag på alle posthuse om søndagen og postomdeling fandt ikke sted pga. sparsenhensyn. Ekspresbreve kunne dog udbringes om søndagen fra en del postekspeditioner, hvis de havde ekspresomdeling på hverdage.

Fra 27. sept. 1923 blev der forsovsvis indført ekspresudbringning af lokale forsendelser i København og i byer med over 10.000 indbyggere.

Ved ministeriel bekendtgørelse af 25.9.1923 blev indført en ordning, hvorefter adressater i postkontorenes by- og omegnsdistrikter på søndage og helligdage mod erlæggelse af et gebyr kunne få tilbragt deres foreliggende almindelige breve og brevkort samt dagblade.

Pakker blev omdelt på søndage indtil 1921.

Lokal søndagsbrev 1. weekend

1. maj 1929 indførtes særtaukt for udbringning på søndage i indre ekspresdistrikt. Kun almindelige breve, brevkort og tryksager kunne sendes.

Fra 23. juni 1930 kunne søndagsbreve også omdes på helligdage, på hvilke der var omdeling.

Fra 24. juni 1931 omdeltes også breve indgået fra udlændt påklæbet danske frimærker for søndagsgebyret. Var gebyret ikke tilsvaret, opkrævedes porto.

Fra 1. juli 1931 skulle søndagsbreve, der ikke nåede udbringning om søndagen, fremtidig have påtegning om grunden til at udbringningen ikke var sket. Der indførtes påklæbningsetiketter hertil.

Omdeling - uden ekstra gebyr - fandt sted på de juleaftener, der faldt på en søndag - 1922, 1933, 1939, 1944 og 1950.

Anbefalede breve kunne ikke udbringes om søndagsbreve. I stedet skulle de sendes som Rekommanderet/ekspres breve.

Søndagsomdeling på helligdage, der ikke falder på en søndag ophørte maj 1968. For at finde helligdage, se "Evhighedskalenderen" bag i bogen.

Søndagsbrev fra 23.4.1970. Ikke udbragt, da ordningen med "søndags"udbringningen på særlige helligdage var ophørt maj 1968.

Søndagsomdelingen ophørte 2. juni 1972. Breve skulle herefter sendes som ekspres, hvis man ønskede udbringning søndag.

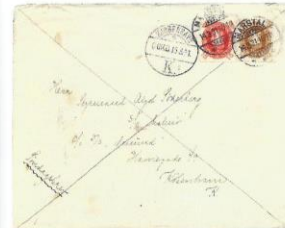

Radio-søndagsbrev. Afsendt gennem et af D.F.D.S.s skibe 5.12.1937. I 1937 blev det tilladt at sende radiobreve til skibsstationer som søndagsbreve fra indleveringskontoret til landstationen. Søndag den 4. juli 1937 var den første søndag, det var muligt.

Taksten er 1. vægtklasse incl. søndagstillægget

Periode	Brev Landsporto	Brev Lokalsporto	Brevkort Landsporto	Brevkort Lokalsporto	Søndags tillæg
1.5.1929	25	20	20	17	10
1.7.1940	30	20	25		
1.7.1946	40	35	35	30	20
1.6.1950	50	40	40	35	25
1.7.1952	60	50	50	45	30
1.5.1955					
1.4.1957					
15.4.1963	145		135		55
15.5.1965	250		240		100
3.7.1967	260		250		200
1.7.1972	Søndagsbreve bliver afskaffet				

Som det ses på takstskemaet, er det muligt at finde 20 øre grå Karavel bogtryk singel på søndagsbrev forsendelser

Søndagsbrev 14.3.1931 fra Marstal, afsendt lørdag kl. 16-17 og ikke udbragt søndag (stempelt 0. OMB). Det kunne ikke nå frem til København kl. 8.00 søndag morgen, som var sidste ankomstpunkt for at nå søndagsomdelingen. - I Marstal derimod blev søndagsbreve omdelt, selv om de først ankom med færgen kl. 18.00 søndag aften.

I 1940 blev søndagsbreve, der ankom fra Fyn og Jylland senest kl. 12.30 midlertidigt udbragt søndag. Det blev de også i 1945, men nu var ankomsten rykket til 10.15.

Vignetter til søndagsbreve

Fra 27.7.1931 skulle søndagsbreve, der ikke nåede omdeling om søndagen, have påtegning om grunden til, at udbringningen ikke var sket. Hermed indførtes de hvide vignetter, der angiver mulige årsager til forsinket eller manglende søndagsudbringning. Visse postkontorer har anvendt stempler i stedet for vignetter.

Følgende formulårnumre er registreret:

F. 7 6/31	84x131 mm
F. 7 12/31 (A8)	87x127 mm
F. 7 12/34 (A8)	50x74 mm
F. 7 12/34 (A8)	Der er brugt forskellig skrift.
F. 7 9/36 (A8)	
F. 7 (8-36 A8)	51x80 mm
F. 7 (1-40 A8)	51x81 mm
F. 7 (9-40 A8)	52x76 mm
F. 7 (8-41 A8)	52x72 mm
F. 7 (5-42 B9)	44x62 mm
F. 7 (9-42 B9)	46x62 mm
F. 7 (8-43 B9)	44x59 mm
F. 7 [3-44 B9]	43x63 mm
F. 7 [11-44 B9]	45x61 mm
F. 7 (1-46 B9)	44x65 mm
F. 7 (1-48 B9) *	
F. 7 (9-49 B9) *	
F. 7 (6-51 B9)	46x62 mm
F. 7 (6-52 A8)	53x77 mm
F. 7 (2-57 A8)	53x76 mm

*) Rapporteret af en samler. Vi har ikke set den.

Målene på etiketterne kan svinge 1-2 mm. Ligeledes kan der være mindre forskelle i f.eks. formulårnummeret - med eller uden punktum etc. I 1944 etiketterne ses flere typografiske forskelle.

De første store etiketter var ikke praktiske og blev derfor erstattet af mindre etiketter senere.

In eerste instantie komt het boek een beetje chaotisch over. Na het doornemen is het ook chaotisch maar de zéér uitgebreide index achterin helpt de raadpleger van dit boekwerkje op een goede manier te navigeren en het onderwerp van zijn zoektocht toch redelijk gemakkelijk te vinden. Posthistorie zou geen posthistorie zijn zonder uitleg hoe en wanneer een bepaalde dienst, tarief, of wat al niet meer, geschiedkundig geduid wordt. Ook dit wordt in deze publicatie door Jan op beknopte maar duidelijke wijze uitgevoerd.

Index

Index

Symbols	
1/2 eller 3/4 porto	9
1/2 porto - skibsbreve	9
0. ombering	85
1 øres frankering	67
80 øre mærke og provisorier 1915	188
1864 krigen	147
A	
Adresseløse forsendelser	66
Alleringsattest	96
Afsenderens disposition	95
Afsenderens erklæring	185
Afsenders rådighedsret	138
Anbefalingsgebyr - breve	34
Anbefalingsgebyr - pakker	52
Aprilbreve	10
Attest for indkøb af frimærker	79
Automatmærker	125
Avisanmeldelser	124
Aviser	14
B	
Bagsidestempeling	65
Bailion brev Paris 1870	129
Bancobreve 1766-1825	39
Banegrådsbreve	90
B-breve	17
Begæring om tilbagelev eller ændring	138
Bekræftelse af indhold	196
Berigtigelseskort	92
Blandede forsendelser	57
Blandingsfrankering	122
Blindetryksager	56
Boerkrigen	150
Breve Landsporto	15
Brevkort	32
Brevpakker	205
Brevskrivning	205
Britisk feltpostcensur	166
Bybreve / Lokalbreve i provinsen	20
Bynavne, håndskrevne	102
Bynavne - håndskrevne efter 1851	101
Byposter	100
Adams Express	209
Dansk Circulaire Expedition	208
Fredericia Bypost	210
Frederiksberg Telefon Kiosker	210
Holte Landpost	210

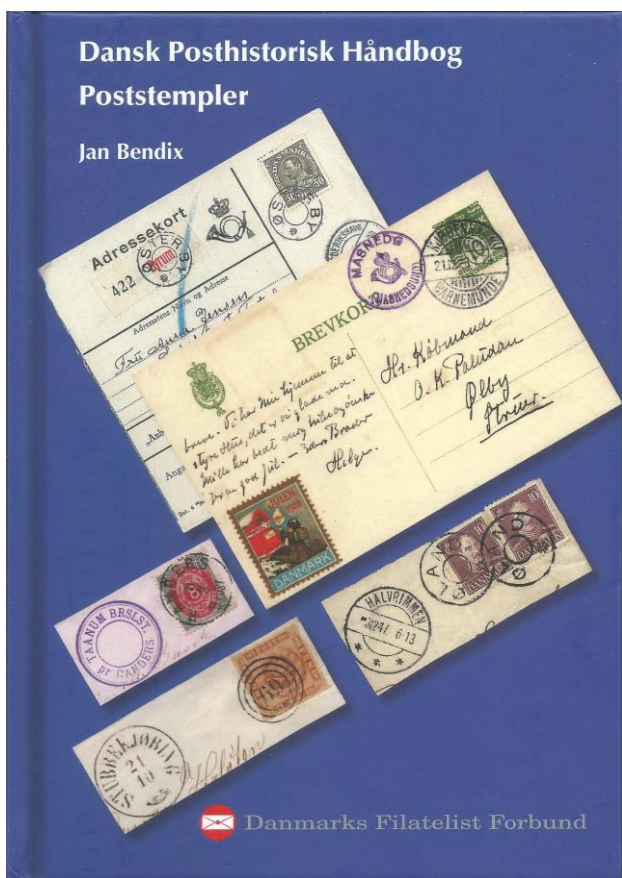
Indholdsfortegnelse

Breve 1624-1851	6	2. verdenskrig	159
Kongelig Tjenestebreve	11	Adresseløse forsendelser	66
Breve fra 1851	15	Bancobreve 1753 - ca. 1827	39
Distriktsbreve 1852 - 1.4.1871	27	Banegrådsbreve	90
Fodposten	29	Breve 1624-1851	6
Brevkort	32	Breve fra 1851	15
Rekommanderede breve	33	Brevkort / postkort	32
Ekspresbreve	36	Byposterne	207
Bancobreve 1753 - ca. 1827	39	Distriktsbreve 1852-1.4.1871	27
Penge- og værdibreve	41	Dokumenter	60
Pakker	44	Efterporto	67
Værdipakker - tillægstaekt	53	Søndagsbreve	86
Forretningspapirer	56	Banegrådsbreve	90
Postanvisning	58	Småpakker 1971	98
Dokumenter	60	Luftpost	126
Postforskuad, postoprævning	61	Krigen 1864	147
Adresseløse forsendelser	66	Luftpost	126
Efterporto	67	Pakker	44
Søndagsbreve	86	Postanvisning	58
Banegrådsbreve	90	Postforskuad, postoprævning	61
Småpakker 1971	98	Rekommanderede breve	33
Luftpost	126	Småpakker 1971	98
Krigen 1864	147	Søndagsbreve	86
2. verdenskrig	159	Værdi og pengebreve	41
Flygtningelejre, tyske 1945-1949	174	Værdipakker - tillægstaekt	53
Byposterne	207		
Evhighedskalender	235		

Finder du ikke et emne i Indholdsfortegnelsen, findes det sikkert i Indexet side 236

Het boek sluit af met, behalve de eerder genoemde uitgebreide alfabetische index, omrekeningstabellen voor de diverse gebruikte Skillingen en Schillingen etc. evenals van Skillingen naar Kronen. Tevens vinden we afstandstabellen, noodzakelijk voor het berekenen van tarieven gebaseerd op afstanden, een literatuurlijst en een eeuwigdurende kalender. Onthoudt dat dit géén catalogus is maar een handboek. Er worden géén prijzen vermeld.

Dan nu het tweede deel:

Zoals de titel al weergeeft vinden we in dit deel de in het Deense postgebied gebruikte stemplers. De in 2006 en 2007 door Jan Bendix geschreven, en door de samenwerking van Skilling /DAKA uitgever met Th. Høiland gepubliceerde vier stempelboekjes vormen de basis voor dit stempelboek. De behandelde stemplers waren toen de Ster-, Lapidar-, BRO- en diverse posthistorische stemplers (o.a. de posthoornstemplers). De inhoud van deze boekjes, behalve de BRO = brugstemplers) is in een iets beknoptere wijze samengevoegd. Extra toegevoegd zijn diverse gebruikte stemplers die niet in voornoemde boekjes werden opgenomen. Hier vinden we nu ook overzichten van onder andere de lijn en kastjesstemplers, de Antikvastemplers, de stomme en (handgeschreven) nummerstemplers, de tot op heden bekende Deense stemplers op buitenlandse zegels en poststukken, de ovale treinstemplers, de PR. stemplers etc.

Ook hier worden de posthistorische details waar nodig en bekend vermeld en, beknopt, uitgelegd. Dit 2e deel is niet alleen een posthistorisch handboek maar ook een stempelcatalogus.

Lapidar VI stempler Jernbanens stempler		Jernbanernes ovale og cirkulære stempler	
	V		
VALLO		Stationsstempler - andre typer	
blå 2.7.1879 -	1.500 400	Aarslev LIN 9.2.1889	
sort 15.9.1881 - 12.11.1885	1.000 350	Bræskov RAM (violett) - 23.2.1895	
VEGGERLØSE		Brød LIN c. 1878	
violet 14.1.1893 - 29.6.1894	1.200 300	Eiby LIN (blå) 1886	
sort 11.8.1903 - 30.12.1907	1.500 400	Ellested RAM (blå)	
VIBY		Guldborg Lolland LIN 1914	
sort 4.12.1870 - 10.2.1894	500 100	Hadsteen LIN (blå) c. 1882	
violet 11.8.1881 - 26.4.1882	1.200 300	Hedehusene LIN	
VIBY		HERNING LIN	
sort 6.10.1904 -	2.000 500	Herning LIN	
VIKSØ		HJØRRING LIN-1 (blå) 1887/erne	
sort 15.1.1880 - 12.5.1885	800 150	Hjørring LIN-2	
violet 21.2.1881 - 15.8.1889	1.000 350	Holmstrup LIN (blå)	
VIKSØ		Kirkeby RAM 1890	
3.3.1890 - 14.8.1890 -	1.500 400	Lemvig LIN	
VORDINGBORG		<i>Kendes som supplerende anført på Øret-Hjg. 4</i>	
.11.1890 -	Jernbanemk.	LEMVIG LIN 1898	
VERSLOV		Moldrup LIN 1894-1897	
sort 2.7.1876 - 6.8.1881 -	300 30	Bylinge RAM	
sort 10.9.1891 - 11.6.1892	300 30	Skalhøj LIN c. 1895	
violet 7.2.1882 - 10.12.1892	300 30	SKIERN LIN-1 (blå) c. 1880	
VERSLEV		SKIERN LIN-2 1915	
violet 29.1.1894 - 24.3.1899	550 75	Sparkjær LIN 1880	
sort 30.5.1899 - 2.8.1900 -	800 200	SILKEBORG J.B.	
ØLSTYKKE		Formentlig anvendt på strækningen	
sort 25.6.1879 - 25.6.1884	650 125	Skanderborg-Silkeborg i perioden 1871-77.	
sort 24.1.1891 - 18.7.1895	650 125 CIR 2.000	
violet 11.10.1885 - 25.8.1891	600 100		

Skibspoststempler		Skibspoststempler	
Fra Sverige H. Mål: ca. 32 mm 30.9.1885 - 25.4.1897 Type: LIN-7b Farve: sort Anvendt ved København K Skibspost fra Helsingborg	250		
Fra Sverige L. Mål: ca. 32 mm 13.5.1885 - 1.8.1909 Type: LIN-7c Farve: sort Anvendt i København Skibspost fra Landskrona. Kendes med omvendt L	350	Fra Tyskland L. Mål: ca. 40 mm 29.8.1892 - 9.5.1905 Type: LIN-1a Farve: sort Anvendt ved København K på skibspost fra Lübeck	600
Fra Sverige M. Mål: ca. 32 mm 4.3.1885 - 27.6.1911 Type: LIN-7d Farve: sort Anvendt ved København K Skibspost fra Malmö. Kendes med omvendt M	100	Fra Tyskland S. Mål: ca. 40 mm 27.7.1895 - 4.8.1912 Type: LIN-1b Farve: sort Anvendt ved København K på skibspost fra Stettin. Kendes med omvendt S	4.500
Fra Sverige Y. Mål: ca. 32 mm Type: LIN-7e Farve: sort Skibspost fra Ystad. Set på løse mærker, både fra Sverige og Danmark (klip, Våbentype)	1.000	Fra Tyskland Mål: ca. 40 mm Type: LIN-1 Farve: Sikkert samme stempel som ovenstående. Kendes ikke anvendt uden indskud	
Fra Sverige Mål: ca. 32 mm 16.6.1909 - 31. 8.1913 Type: LIN-7 Farve: sort Anvendt ved København B Samme stempel som tidligere anvendt med indskud G, H, L, M, Y	250	Fra Tyskland Mål: ca. 42,5x12,5 mm 30.9.1904 - 24.10.1908 Type: LIN Farve: sort Anvendt ved Gedser postkontor Fil./efterstempel 13.1.1964	300
FRA TRAVEMÜNDE Mål: ca. 37 mm 9.5.1964 Type: LIN Farve: sort Anvendt ved Gedser postkontor Fil./efterstempel 23.4.1964	800	Fra Tyskland Mål: ca. 42,5x12,5 mm Smalt a 8.7.1968 - 24.4.1971 Type: ram-2 Farve: sort Dagsstempel: (Gedser) Fil./efterstempel 6.1.1971 - 21.1.1971	250
	250	Fra Warnemünde Mål: ca. 39,5x12,5 mm Type: RAM Farve: sort Anvendt i Rødby Havn Fil./efterstempel 9.6.1963 - 10.10.1975	250
		Fra Warnemünde Mål: ca. 58x14,5 mm. Bredd a 16.7.1966 Type: RAM-1 Farve: sort Anvendt i Gedser Fil./efterstempel 1.1.1964 - 1.4.1964	450
		Fra Warnemünde Mål: ca. 60x14,25 mm. Smalt a 8.7.1968 - 24.4.1971 Type: ram-2 Farve: sort Dagsstempel: (Gedser) Fil./efterstempel 6.1.1971 - 21.1.1971	450
		Fra Warnemünde Mål: ca. 28 mm Type: CIR-1 Farve: sort Anvendt i Gedser Fil./efterstempel 25.1.1971 - 6.2.1972	250
		Fra Warnemünde Mål: ca. 33 mm 16.5.1974 - 23.10.1976 Type: CIR-2 Farve: sort Dagsstempel: Gedser Fil./efterstempel 13.4.1972 - 5.10.1976	300
		Fra Warnemünde Mål: ca. 34 mm Type: CIR-3 Farve: sort Anvendt i Gedser Fil./efterstempel 4.12.1976	250
		Fra Ystad Mål: ca. 26,5 mm 26.9.1977 - 29.6.1987 Type: CIR-4 Farve: sort Anvendt i Gedser Fil./efterstempel 26.7.1977 - 10.12.1982	200
		Fra Ystad Mål: ca. 28,5 mm 21.2.1989 - 23.5.1991 Type: CIR-5 Farve: violet Anvendt i Gedser Fil./efterstempel 2.7.1990 - 10.8.1993	350
		Fra Ystad Mål: ca. 26,5 mm 26.7.1920 - 5.7.1939 Type: LIN Farve: sort Anvendt i Ronne Fil./efterstempel 30.7.1936 - 13.2.1953	1.800
			267

In dit deel worden de zegels wel van een (indicatieve) prijs voorzien. Een flink aantal stempels die tot op heden niet of slechts summier in andere uitgaven en/of artikelen benoemd waren worden nu wel vermeld, gecatalogiseerd en van een waardering voorzien. Hierdoor heeft de verzamelaar nu al deze stempels overzichtelijk in één uitgave bijeen. Ook dit 2e deel sluit af met een literatuurlijst en een alfabetische index. Van Jan heb ik begrepen dat hij op dit moment werkt aan een handboek/katalogus over de hiervoor genoemde BRO of brugstempels die in gebruik waren buiten Kopenhagen. Voor de liefhebber van de binnen Kopenhagen gebruikte poststempels heeft Jan in 1996 een nog steeds zéér bruikbare boek uitgegeven. (Københavns poststempler - ISBN 87-87832-17-8). Beide delen zijn alleen samen te bestellen. U kunt ze rechtstreeks bij de DFF bestellen maar bij het gezamenlijk bestellen, eventueel gecombineerd, en verzenden van boeken naar NL is er nog wel wat op de verzendkosten te besparen.

Schrijver: Jan Bendix

Taal: Deens

Bladzijden: 240 / 280

Illustraties: Kleur

Hardcover, 21,5 x 15,5 cm.

ISBN: 978-87-87832-47-2 // 978-87-87832-48-9

Uitgever: Dansk Filatelist Forbund -

Blokken 88 - DK 3460 Denemarken

Prijs: voor deel 1 & 2 samen DKK 395,- ;
excl. verzendkosten.

Informatie // Verkrijgbaar bij: DFF

E-mail: danfil@danfil.dk

Website: www.danfil.dk // www.newstamps.dk

Indholdsfortegnelse

Linie- og rammestempler	5
Københavnske segl stempler	9
Antikvastempler	10
Stumme stempler	34
Jernbanepostekspeditioner	36
Nummerstempler	37
Håndskrevne nummer "stempler"	45
Lapidarstempler	47
Københavnske segl stempler	76
Lapidarstempler	47
Bureauernes stempler - antikva - lapidar	86
Jernbanernes ovale og cirkulære stempler	101
Sjæmestempler, Esum og Udlebbe	105
Private bresamlingsstempler	173
Posthornstemplerne	175
Rutebrev	250
Lineære kassetomningsstempler	253
Kassetomningsstempler skibspost	257
Postkontorfrankostempler	272
Tryksagskontrollen	275
Posthus oprankerung	277

Indholdsfortegnelse

Antikvastempler	10
Bureauernes stempler - antikva - lapidar	86
Håndskrevne nummer "stempler"	45
Jernbanepostekspeditioner	36
Jernbanernes ovale og cirkulære stempler	101
Kassetomningsstempler skibspost	257
Københavnske segl stempler	76
Københavnske segl stempler	9
Lineære kassetomningsstempler	253
Linie- og rammestempler	5
Nummerstempler	37
Posthornstemplerne	175
Postkontorfrankostempler	272
Private bresamlingsstempler	173
Rutebrev	250
Sjæmestempler, Esum og Udlebbe	105
Stumme stempler	34
Tryksagskontrollen	275

Udgivet af Danmarks Filatelist Forbund.

Danmarks Filatelist Forbund

Udgivet med støtte fra
Danske Filatelisters Fællesfond.

ISBN 978-87-87832-48-9
2. oplag november 2019

© Jan Bendix
Sundbyvej 8, 3600 Frederikssund
posthistorie@skilling.dk

2. oplag